

Financieel planner zoekt het uit

Een financieel adviseur loopt zelf ook tegen opvallende dingen aan. Zo investeren duurzame beleggingsfondsen niet altijd in groene bedrijven. En kan een lijfrenteverzekering een betere keus zijn dan doorbeleggen.

● Duurzaam beleggen

Wouter (34) wil graag beleggen, maar alleen als het duurzaam is. Hij wil geen geld steken in bedrijven die volgens hem de wereld vervuilen. Dus geen fossiele brandstoffen, geen luchtvaartmaatschappijen en geen kledingwinkels die zich richten op wegwerpmode.

Wouter ziet tot zijn plezier dat bijna alle banken en beleggingsinstellingen inmiddels duurzame beleggingen aanbieden. De Rabobank komt al snel bovendien als je googelt op 'duurzaam beleggen'. Als we verder kijken, verschijnt een lange lijst met fondsen en trackers die Rabobank zijn klanten aanbiedt, waaronder een aantal met het woord 'duurzaam' of 'sustainable' in de naam. Zoals het iShares Dow Jones Sustainability Screened, een ETF. Als we vervolgens googelen waarin je dan belegt, komen we uit bij een lijst met alle 632 aandelen. Daaronder namen van bedrijven als Microsoft, ASML en Alphabet (Google), bedrijven waarvan we ons kunnen voorstellen dat ze niet erg vervuילend zijn. Maar als we naar beneden scrollen, zien we ook namen als Shell, General Motors, Delta Airlines, China Steel en Freeport McMoran, een Amerikaans mijnbouwbedrijf. Niet echt de eerste namen waaraan je denkt als het gaat om duurzaamheid.

Bij andere duurzame fondsen, zoals die van Nationale-Nederlanden en ABN Amro, is het beeld niet anders. Zo beleg je bij het NN Duurzaam Aandelenfonds onder meer in cruisebedrijf Carnival, energiebedrijven Chevron en Total en in vliegtuigbouwer Airbus. Dat zijn geen kolenbedrijven of wapenfabrikanten, maar veel beleggers zullen bij 'duurzaam' aan andere bedrijven denken dan aan dit rijtje. Ook al zijn deze ondernemingen misschien minder vervuילend dan hun branchegenoten. Meesman is hier als enige eerlijk over op zijn website: duurzaam beleggen doe je voornamelijk door niet te beleggen in een op de vijf bedrijven. De andere vier van de vijf beursgenoteerde bedrijven voldoen wel aan de door de sector opgestelde duurzaamheidscriteria.

En hoe zit het met zelfbenoemde duurzame banken ASN Bank en Triodos? Deze

banken leggen naar eigen zeggen de lat een stuk hoger. Inderdaad ontbreken in hun overzichten de fossiele energiebedrijven en de luchtvaart. Maar ook hier zien we voornamelijk gevestigde multinationals als Toyota, Danone, Procter & Gamble en Starbucks. Daar hoeft niets mis mee te zijn: misschien lopen deze bedrijven op het gebied van duurzaamheid wel voorop in hun branche. Wouter kiest uiteindelijk voor het ASN Mixfonds. Alleen had hij zich bij duurzaam beleggen iets anders voorgesteld dan beleggen in een Amerikaanse koffieketen en de maker van minitoetjes in plastic.

Negatieve rente

Gerard (56) heeft in 2018 een bedrag van zes ton geërfd van zijn vader. Het geld staat bij twee banken. Hij wil het geld niet beleggen, maar baalt van de

negatieve rente die hij moet betalen. Samen kijken we naar een paar vergelijkingsites voor spaargeld. Inderdaad, zo blijkt al snel, is het niet interessant om bij de grote banken geld op een spaarrekening te zetten. Ze brengen allemaal vanaf €100.000 negatieve rente in rekening. Bovendien moet je meestal een betaalrekening aanhouden om een spaarrekening te mogen openen. Er zijn wel een paar buitenlandse banken die nog een beetje rente betalen, zoals de Estse Bigbank (0,3%), Franse Renault Bank (0,25%) en Spaanse Openbank (0,2%). Maar Gerard wil zijn geld niet bij een buitenlandse bank parkeren, al is zijn spaargeld ook daar tot €100.000 gegarandeerd. Hij vertrouwt liever op het Nederlandse depositogarantiestelsel. In dat geval is de spoeling dun. Leaseplan Bank accepteert tijdelijk geen nieuwe ►

klanten. Alleen Turkse banken met een Nederlandse bankvergunning vergoeden nog een minimale rente van 0,01% of 0,02%, ook boven de €100.000. Bij meer dan €100.000 ben je alleen niet gedekt bij een eventueel faillissement van deze banken. Maar er zijn meer opties, namelijk een of meer termijndeposito's. Dan zet je geld voor een bepaalde looptijd vast. Bij het Nederlandse NIBC krijg je op een 1-jaars deposito 0,1% rente, bij 2 jaar 0,2% en bij 4 jaar 0,3%. Dat geldt ook bij bedragen boven de €100.000. De DHB Bank, een Turkse bank met een Nederlandse bankvergunning, biedt bij een looptijd van 1 jaar 0,12% en bij 2 jaar 0,22%. Hoe langer je je spaargeld vastzet, hoe meer rente je krijgt. Bij een looptijd van 2 jaar krijg je bij sommige partijen al rond de 0,4% en bij 5 jaar vast 0,5%. Dat is nog steeds veel minder dan de inflatie, maar in nominaal opzicht ga je er in elk geval niet op achteruit.

Omdat Gerard het geld niet echt nodig heeft, zeker niet de komende paar jaar, besluit hij te kiezen voor deposito's met verschillende looptijden bij verschillende banken. Met een maximale inleg van €97.500 per bank, zodat het saldo ook na het bijschrijven van de rente onder de €100.000 blijft. Daardoor loopt Gerard geen risico op verlies als een bank failliet gaat.

Overdragen huis aan kind

Andrea (48) is enig kind en haar ouders (beiden 80) hebben voorgesteld om hun huis bij leven al over te dragen. Haar ouders gaan ervan uit dat Andrea hiermee na hun overlijden erfbelasting bespaart, omdat het huis tegen die tijd meer waard is dan nu. Bijkomend voordeel is dat hun dochter na de overdracht voor het groot en klein onderhoud moet zorgen. Dan hoeven zij daar zelf op hun oude dag niet meer over na te denken.

Samen nemen we de te nemen stappen door. Allereerst kan Andrea de woning kopen of geschonken krijgen. Omdat ze in dat laatste geval flink wat schenkbelasting moet betalen, valt de keuze op kopen. De koopsom blijft zij schuldig – die leent zij

van haar ouders – zodat deze constructie op het eerste gezicht weinig geld kost. Andrea betaalt jaarlijks over de koopsom 1,4% rente, maar haar ouders schenken haar die rente terug. Zij leent dus gratis. Voor de koopsom gaat de Belastingdienst uit van de WOZ-waarde. In dit geval is dat €400.000. Dat is mooi, want de marktwaarde van het huis is zeker €500.000. Andrea heeft bij wijze van spreken meteen al een winst van €100.000 op zak. Tot zover het goede nieuws. Omdat Andrea niet zelf in het huis gaat wonen, betaalt ze 8% overdrachtsbelasting in plaats van 2%. Dat is een forse tegenvaller, omdat de kosten daarmee €24.000 hoger uitvallen. Na verkoop valt het huis bij Andrea in box 3. Omdat zij de koopsom van haar ouders leent, mag Andrea in haar aangifte deze schuld van de WOZ-waarde aftrekken. Per saldo betaalt Andrea nu

geen box 3-belasting over het huis. Dat kan veranderen als de WOZ-waarde toeneemt. Als die stijgt naar bijvoorbeeld €500.000, moet Andrea over €100.000 box 3-belasting betalen.

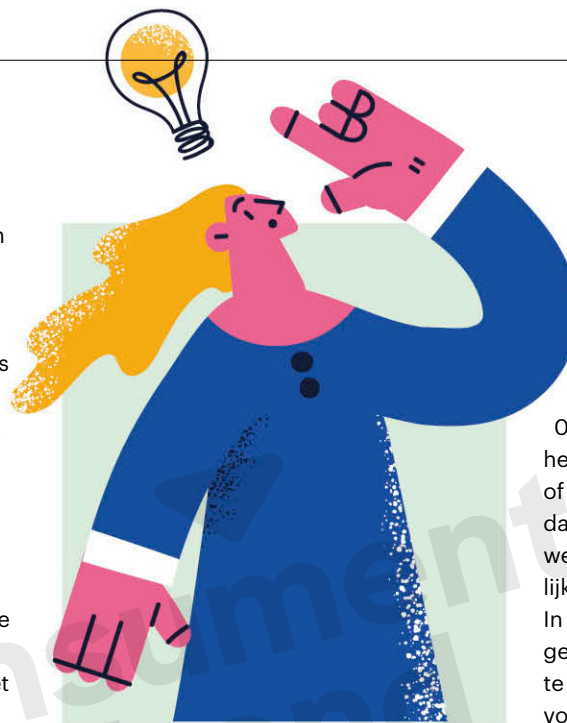
Voor haar ouders pakt de transactie fiscaal onvoordeliger uit. De 'lening' aan hun dochter telt als vermogen en valt daarom eveneens in box 3. Dat betekent dat zij hierover jaarlijks minimaal €3.000 en mogelijk – afhankelijk van hun overige vermogen – meer dan €5.000 aan belasting moeten betalen.

Daarmee zijn ze er nog niet. Andrea's ouders worden geacht huur te betalen aan Andrea. En wel het stevige percentage van 6% van de WOZ-waarde, oftewel €24.000 per jaar of €2000 per maand. Betalen zij geen of minder huur, dan wordt de waardestijging van het huis na het overlijden van de ouders mogelijk alsnog deels belast

met erfbelasting. Ook over de schuld aan haar ouders, die met hun overlijden vervalt, moet Andrea erfbelasting betalen. Het is dus de vraag of de hele transactie wel zin heeft en of Andrea en haar ouders uiteindelijk niet duurder uit zijn. Naast al het gedoe dat dit met zich meebrengt. Temeer omdat er bij het erven van een huis geen overdrachtsbelasting is verschuldigd.

Lijfrente uitkeren

Cécille (70) wil haar opbouwende lijfrente dit jaar omzetten in een uitkerende lijfrente. Ze heeft een goed pensioen via het ABP opgebouwd, dus de lijfrente is voor haar een extraatje. Het is geen ramp als de uitkeringen tegenvallen. Ze kiest voor een uitkeringsduur van 20 jaar, omdat de meeste mensen in haar familie 'stokoud' worden. Aangezien de rente bijna nul is, is Cécille geïnteresseerd in doorbeleggen, liefst in een defensief of neutraal profiel, zodat zij in elk geval de inflatie bijhoudt. Na onderzoek blijkt het aanbod van doorbeleggende lijfrentes tegen te vallen. Banken bieden dit helemaal niet aan. Je kunt wel terecht bij een paar kleinere partijen, zoals Synvest, Doelbeleggen, JOUW lijfrente en Post Vermogensbeheer. Sommige van deze partijen, met name de laatste twee, brengen flinke kosten in rekening. Met een verwacht brutorendement van ongeveer 2% (defensief) en 3,5% (neutraal) houdt Cécille na aftrek van 1% tot 3% aan kosten niets over. Dat schiet niet op. Er is nog een optie: kiezen voor een vaste uitkering bij een verzekeraar. Nadeel is dat als Cécille voortijdig overlijdt bij de verzekeraar de vlag uitgaat, omdat dan de resterende uitkeringen vervallen. Voordeel is dat een verzekeraar een hogere uitkering kan bieden, juist omdat niet iedereen de looptijd overleeft. Een bancaire aanbieder heeft dat 'voordeel' niet, want die keert na overlijden wel het resterende bedrag uit. Het verschil is substantieel.

In dit geval krijgt Cécille €755 per maand bij Allianz (verzekeraar) tegenover €657 bij Brand New Day, de bancaire aanbieder met het beste aanbod. Het rekenrendement bedraagt respectievelijk 1,97% en 0,5%. Met de keuze voor Allianz behaal je naar verwachting een rendement dat net zo hoog is als bij doorbeleggen in een neutraal profiel (na aftrek van kosten), maar je hebt wel zekerheid over de hoogte van de uitkeringen.

Dat is ook wat Cécille uiteindelijk doet: een vaste uitkering bij verzekeraar Allianz. Weliswaar vervalt bij haar overlijden de uitkering, maar haar partner heeft zelf voldoende pensioen en vermogen.

Zelf doen of uitbesteden?

Arjen (29) wil beleggen en vraagt zich af of hij het zelf gaat doen of dat hij het beter kan uitbesteden aan een vermogensbeheerder. Wat zijn de voor- en nadelen van beide opties?

Aanvankelijk dacht Arjen dat hij het prima zelf kon. Hij had *Beleggen voor dummies* gelezen en opende een rekening bij DeGiro. Gezien zijn lange tijdshorizon wil hij alleen in aandelen beleggen. Maar het aanbod van beleggingsfondsen en ETF's is zo groot, dat hij door de bomen

het bos niet ziet. Daarom overweegt hij het beleggen toch uit te besteden. Voordeel van zelf beleggen is dat het vaak goedkoper is. Als je bij een goedkope broker zit en in goedkope ETF's belegt, ben je minder dan 0,5% aan jaarlijkse kosten kwijt. Als je het beleggen uitbesteedt aan een bank of andere partij, betaal je al gauw meer dan 1% aan kosten per jaar. Dat blijkt als we samen kijken op finner.nl, een vergelijkingssite voor vermogensbeheerders. In de praktijk blijkt echter dat veel beleggers er niet in slagen om de kosten laag te houden. Dat komt doordat ze geregeld voor dure, actief beheerde fondsen kiezen. En doordat ze vaker handelen, waardoor de transactiekosten oplopen.

Een ander voordeel van zelf beleggen is dat je meer keuze hebt, maar dat kan ook een nadeel zijn. Niet alleen vanwege de keuzestress waar Arjen last van heeft, maar ook omdat bij particuliere beleggers vaak sprake is van *home bias*. Dat wil zeggen dat ze een onevenredig groot deel van hun vermogen aanhouden in aandelen uit eigen land.

Een argument dat pleit voor uitbesteden, is dat een vermogensbeheerder je ontzorgt. Het feit dat je niet zelf aan de knoppen zit, betekent dat je waarschijnlijk minder stress ervaart als het even wat minder gaat.

Het laatste argument is voor Arjen overtuigend. Hij besluit te kiezen voor een goedkope online vermogensbeheerder. Na wat zoeken blijken er een paar partijen te zijn die voor minder dan 1% per jaar all-in voor je beleggen*, zoals Centraal Beheer, Meesman en Brand New Day. Arjen hoeft alleen maar de automatische maandelijkse overboeking in gang te zetten en heeft er verder geen omkijken meer naar. ■

* Uitgaande van een eenmalige inleg van €20.000 en vervolgens €500 per maand.

Aan de slag

Zelf aan de slag met een van deze onderwerpen? Ga voor meer informatie en handige links naar geldgids.nu/aandeslag.